

Teáskanna fedéllel (készlet része)

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	58.854.1.1-2
Készítés ideje:	1770 KÖRÜL
Készítés helye:	Staffordshire (feltehetően); Leeds (feltehetően)
Jelzés:	jelzetlen
Anyag:	keménycserép
Technika:	csavart füllel; gyöngysordíszes; levonóképes díszítéssel; öntött és mintázott elemekkel
Méretek:	magasság: 12 cm talpátmérő: 7 cm szájátmérő: 5,5 cm magasság (fedél): 3 cm átmérő (fedél): 6 cm

A keménycserép edény fülét présen nyomták át, majd összezsavarták a fül illesztésénél látható rozettás, leveles plasztikus dísz formába préselve készült. Az összeillesztés nyers állapotban történt. Szárítás, majd zsengezés után az edényt fényesre kiégő mázzal vonták be. Mázas égetés után szépiaszínű levonóképpel díszítették, majd alacsonyabb hőfokon égették.

A keménycserép, vagy más néven kőedény angol találmány, előállítására lényegesen olcsóbb mint a porceláné, vagy a fajanszé. Anyaga keményebbre ég mint a fajansz cserepe, az edények könnyebbek, vékonyabb falúak, forró ételek tárolására alkalmasabbak, mint a hőt kevésbé tűrő fajansz. Ennek köszönhető, hogy a 18. század végére kiszorította a piacról a fajanszot, a fajanszmanufaktúrák többsége átállt a kőedény gyártásra. A kőedény tárgyakat kézi festés helyett gyakran levonóképekkel díszítették, a kor kedvelt témái, népszerű, ismert festményei, metszetei jelenhettek meg ezzel a sokszorosításra alkalmas eljárással a kerámiákon.

A készlet klasszicista stílusú edényeink formája arányosan egyszerű, mértéktartó, a peremszegélyeket plasztikus gyöngysor díszíti. A teás- és kávéskanna falán két-két, szépiaszínű levonóképpel kialakított képmező kapott helyet: egy-egy pásztorjelenet, illetve – az ellentétes oldalakon – egy-egy teázó, illetve kávézó ifjú pár.

A készlet további darabjai: 58.855 (kávéskanna) 58.856 (csésze aljjal).

Irodalom

- *Hétköznapi luxus. A királyné asztalától a parasztházig.* Néprajzi Múzeum, Budapest, 2026. - p. 19.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - kerámia 27.
- Szerk.: Péter Márta: *A klasszicizmustól a biedermeierig. Az európai iparművészet stíluskorszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 1.66. (Balla Gabriella)
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum 1872-1972.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 296.

